

dnia 6 listopada 1987 r.

URZĄD WOJEWÓDZKI w Katowicach
WYDZIAŁ KULTURY I SZTUKI
WOJEWÓDZKI KONSERWATOR ZABYTKÓW

L.dz. KL. III-33400/R/14/2/87

Nr rejestru 1352

DECYZJA

w sprawie wpisania dobra kultury do rejestru zabytków " A "

Na podstawie art. 5 pkt 6, art. 8 ust. 1 pkt 2 i art. 14 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 15 lutego 1962 r. o ochronie dóbr kultury i o muzeach (Dz.U. Nr 10, poz. 48 i z 1983 r. Nr 38 poz. 173) oraz art. 104 kpa, w wyniku postępowania administracyjnego przeprowadzonego z urzędu, na wniosek*)

o r z e k a m:

wpisać do rejestru zabytków województwa katowickiego
pod numerem rejestru 1352/87 następujące dobro(a) kultury:

Fragment zabudowy dawnych Zakładów Koksowniczych "Orzegów" znajdujący się w Rudzie Śląskiej przy ul. 15-go Grudnia, stanowiący własność Przedsiębiorstwo Remontowe Urządzeń Koksowniczych "Koksorem" w Knurówie (nr Kw t.2 k 30 działka 2196/129), na który składają się:

- budynek wieży węglowej,
- zbiornik smoły,
- ciąg komór pierwszej baterii koksowniczej,
- odcinek drogi dojazdowej.

w granicach**) obejmujących wyżej wymienione obiekty wraz z otoczeniem wg. rozgraniczeń naniesionych na załączonym planie sytuacyjnym, stanowiącym integralną część niniejszej decyzji.

*) Niepotrzebne skreślić.

**) Dotyczy zabytków nieruchomych.

Uzasadnienie

Koksownia "Orzegów" powstała w 1903 r. i na przestrzeni całego okresu funkcjonowania nie przeprowadzono na jej terenie większych prac modernizacyjnych. Obecnie reprezentuje ostatni a zarazem najstarszy z zachowanych tego typu obiektów zakład na terenie Polski (nieczynny od 1978r.). Zachowały się cenne budowle i urządzenia będące dokumentem rozwoju procesu technologicznego przeróbki węgla kamiennego.

Ochroną obejmuje się najbardziej reprezentatywny wycinek zakładu, tj. wieżę węglową i część powtarzalnego ciągu komór koksowniczych.

Wyodrębniony fragment wpisuje się do rejestru zabytków z uwagi na jego wielką wartość dla historii rozwoju przemysłu i unikalny charakter w skali kraju.

Od decyzji niniejszej przysługuje stronom — na podstawie art. 127 § 1 i art. 129 § 1 i 2 kpa — odwołanie do Ministra Kultury i Sztuki w terminie 14 dni od jej doręczenia, za moim pośrednictwem.

Załączniki:

1. Plan sytuacyjny w skali 1:5000
2. Plan orientacyjny w skali 1:5000
3. Wypis z rejestru gruntów
4. Opis obiektu.

Otrzymują:

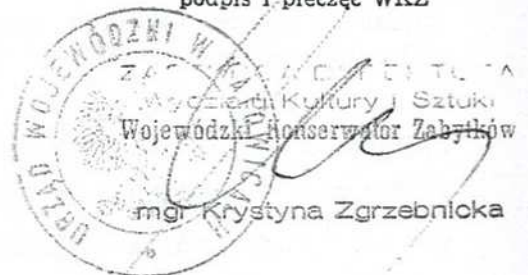
1. Przedsiębiorstwo Remontowe Urządzeń Koksowniczych "Koksoren" Knurów
2. Prezydent Miasta Ruda Śląska, pl. Wolności 6,

Do wiadomości:

3. U.M. Wydz. Kult. i Szt., Ruda Śl., pl. Wolności 6,
4. U.M. Wydz. Urb. Arch. i Nadz. Bud., Ruda Śl., pl. Wolności 6,
5. Ministerstwo H^ut. i Przem. Masz., Warszawa, ul. Krucza 36/38, w likwidacji
6. Minist. Kult. i Szt., ZMOZ, Ocr. Dok. Zab., Warszawa, ul. Brzozowa 35,
7. Biuro Notarialne, Katowice, ul. pl. Wolności 4,
8. 2 x a/a.

pieczęć
okrągła

podpis i pieczęć WKZ

Z A N N O W A N I A NR 4.
Do decyzji nr ...1352/87...
z dnia ...06.11.1987r....

OPIS OBIEKTÓW

Koksownia "Orzegów" powstała w 1903 r., znajduje się w Sudzie Śląskiej przy ul. 15-go Grudnia. Fragment wpisany na mocy niniejszej decyzji składa się z następujących obiektów:

- zbiornik wody,
- budynek windy węglowej,
- ciąg hamér pierwszej baterii koksowniczej,
- odcinek drogi dojazdowej.

1. Zbiornik wody - z 1903 r., jest to obiekt wolnostojący w kształcie wysokiego walca składającego się z dwóch części:

- część przylgnięcia murewana z cegły, z wysokim, szkieletowym półkoliście oknem,
- część górna z blachy metalowej /3 pasy łączone nitami/ zwieńczona metalową balustradą.

2. Budynek windy węglowej - z 1903 r., na planie prostokąta, z zewnętrznie dwukondygnacyjny, wewnątrz jednoprzestrzenny. Bryła zwarta, murewana z cegły, z dachem dwuspadowym o konstrukcji drewnianej, krytym papą. W II kondygnacji rząd szkieletowych odcinkowo okien z metalową siatką. Na elewacji zachodniej metalowe schodki z balustradą.

3. Ciąg hamér pierwszej baterii koksowniczej - obiekt z 1903r., wzniesiony na planie wydłużonego prostokąta, murewany z cegły. Przynależne /I-kondygnacje/ stanowią sklepienie kolebkowe tworzący poleńskosze z wyprzedzonymi na zewnętrzne stworami wzdowymi, szkieletowymi łukami pełnymi. Drugą kondygnację tworzy stałociąg ciąg baterii koksowniczych o cofniętej w stosunku do linii przylgnięcia ścianie południowej.

ZASTĘPCA DYREKTORA
Wydziału Kultury i Sztuki
Wojewódzki Konserwator Zabytków

mgr Krystyna Zgrzebnicka

Urząd Wojewódzki
w Katowicach
Wydział Kultury i Sztuki

Z A Ł Ą C Z N I K... NR 2

do decyzji nr .. 1352/87

z dnia .. 06.11.1987f.

— granica ochrony konserwatorskiej

ZASTĘPCA DYREKTORA
Wydziału Kultury i Sztuki
Województwa Katowickiego

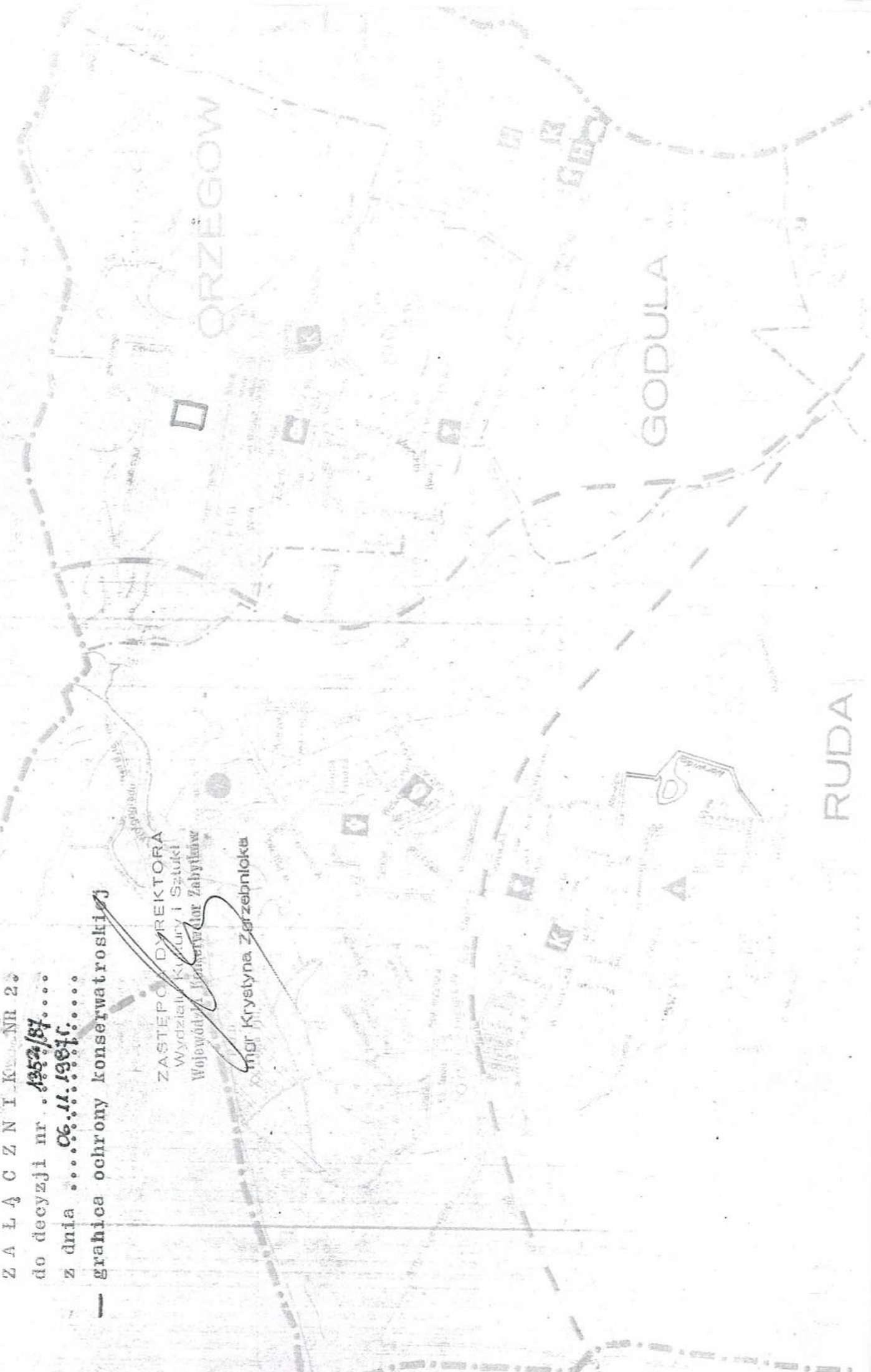
mgr Krystyna Zarzebnicka

MIASTO BYTOM

ORZEGÓW

GODULA

RUDA

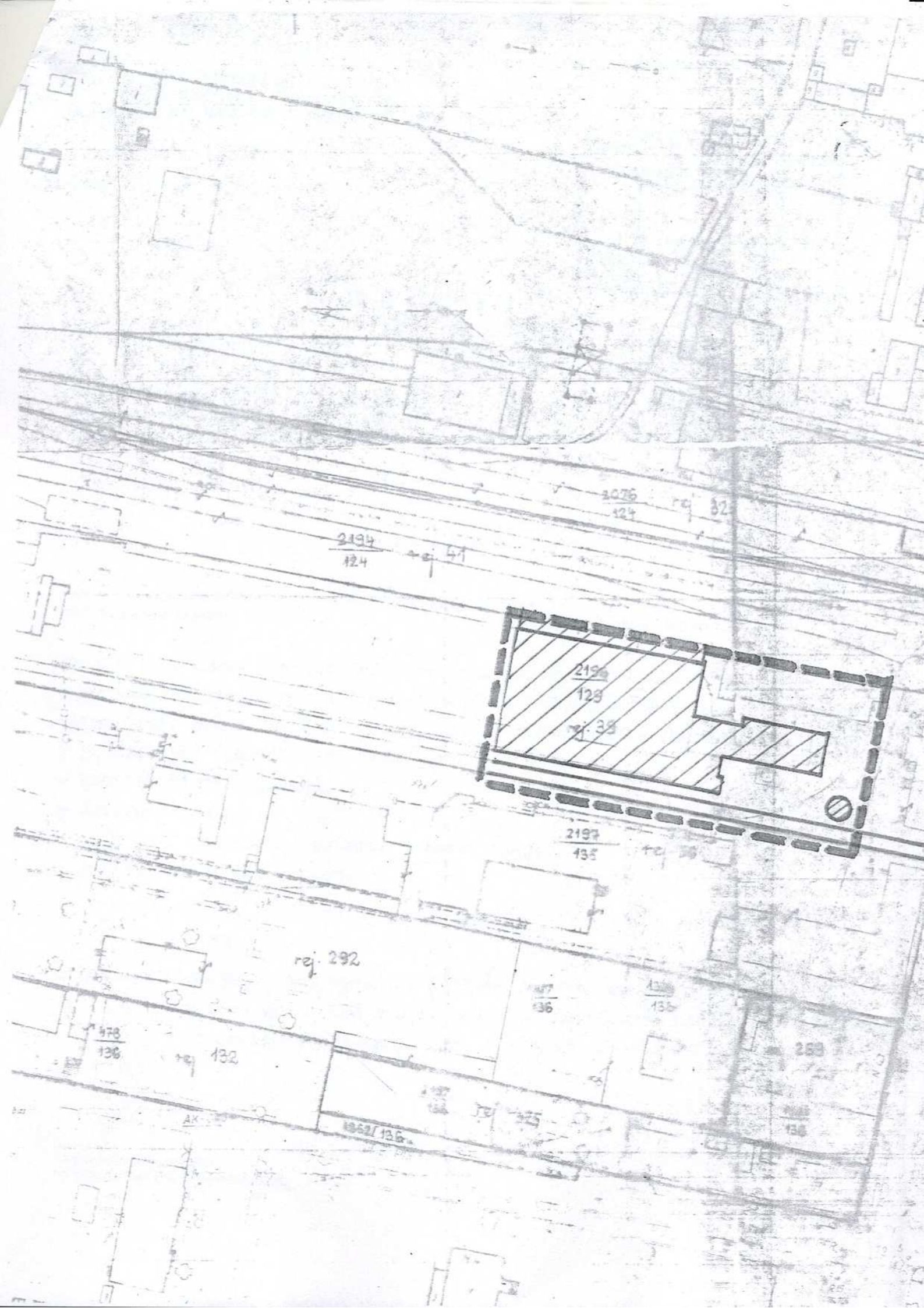
Miasto: Ruda Śląska
 Obwód: Orzegów z mapy 10

Nr rejestru	Nr ks. wiecz.	Właściciel	adres	władający	Nr parceli	Użytek klasa	Obszar						
							a	b	m ²				
39	T-2 K-30	PRL		Koksorem Knurów	2496/123	8a	1	34	13				
41	T-2 K-32	PRL		Koksorem Knurów	2494/124	8a		73	09				
56	T-3 K-58	PRL		Koksorem Knurów	2497/135	8a	1	39	40				
132	T-5 K-137	Państwo			1862/136	dr.		3	72				
										478/136	8a	51	80
269	T-9 K-298	Osdarty Jan 1/5 cz. Osdarty Karol 1/5 cz. Kitel Ema 1/5 cz. Dzibisz Jadwiga 1/5 cz. Gaorys Otylia 1/5 cz.			1325/136	8		11	39				
292	T-10 K-325	PRL		Koksorem Knurów	1820/136	8a		73	67				
										8a	98	01	
										1327/136	8a	8	44
										1326/136	8a	8	48
325	9823	Państwo		KWK "Karol"	2076/124	TK		33	69				
										2157/136	8	17	50
396	T-3 K-65	PRL		KWK "Szombierki"	2195/124	TK		24	53				

Urząd Wojewódzki
 w Katowicach
 Wydział Kultury i Sztuki

Z A Ł A C Z N I K NR 3
 do decyzji nr ..1352/84..
 z dnia06.11.1984.....

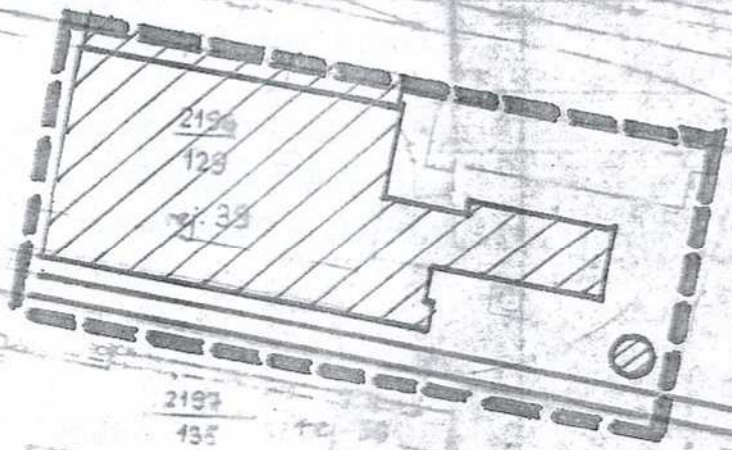
OPRK - Prac. Geod. Ruda Śl.
 Wykonano: Ruda Śl. 20.01.84 r. A. Siośarek
 Ciomerek
 Nr. zlec. 1509/1563/481/04/

2194
124

rej. 47

2076
124 rej. 82

2196
128
rej. 39

2197
155 rej. 79

rej. 292

178
136 rej. 132

157
136

158
136

1962/136

258

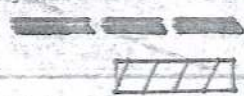
136

Mapa własnościowa 1: 1000

OPGX - Pracownia Geodezyjna w Rudzie Śląskiej
Wykonana mapa włas. Rudz. Śl. dn. 20.01.84 A. Głósarek

Nr. zlec. 1509 / 1569 / 481 / 84 /

Miasto Rudz. Śląska
Urząd Wojewódzki k. mapy 1 C
w Katowicach
Wydział Kultury i Sztuki

Granice ochrony konserwatorskiej
OBIEKTY WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW

Z A Ł A C Z N I K NR 1.
do decyzji nr 1352/84
z dnia 06.11.1984r.